

RICHARD WAGNER (1813–1883)

Ouvertyr till operan ”Den flygande holländaren” (1841), 11 min.

RICHARD WAGNER

Förspel till operan ”Valkyrian”, akt 1 (1854–1856), 4 min.

RICHARD WAGNER

Wotans avsked och eldbesvärjelse ur operan ”Valkyrian”,
15 min.

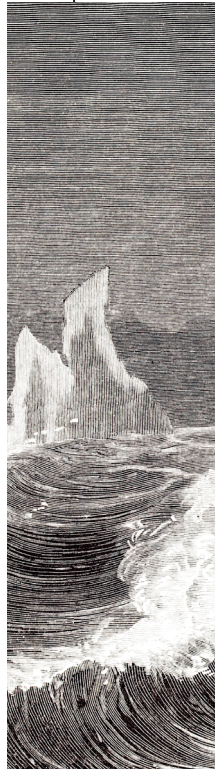
— Paus / 25 min —

RICHARD STRAUSS (1864–1949)

Svit ur operan ”Rosenkavaljeren”, op. 59 (1909–1910), 22 min.

MAURICE RAVEL (1875–1937)

La valse, poème choréographique för orkester (1919–1920),
13 min.

Konsertlängd ca 1 tim. 45 min. inkl. paus

Wagner & Strauss

Malmö SymfoniOrkester
Fabien Gabel, dirigent
John Lundgren, baryton

TOR / 8 SEPT / 19.00

LÖR / 10 SEPT / 15.00

2022—23

SÄSONG

RICHARD WAGNER

OVERTYR TILL OPERAN ”DEN FLYGANDE HOLLÄNDAREN” (1841)

Skriande violiner, ett desperat ropande horn och stråkar som våldsamt bygger upp ett enormt vågberg. Och sedan ett vågberg till – och ett till. Det är mycket som händer i de första takterna av ouverturen till *Den flygande holländaren*, en av Wagners tidiga operor.

Idén uppstod under en stormig sjöresa från Riga till London, då fartyget tvingades söka nödhavn i en sydnorsk fjord. Ombord fick han höra berättelsen om den evigt kringseglande Holländaren och inspirerad av nödhavnens suggestiva inramning förlade han handlingen där.

RICHARD WAGNER

WOTANS AVSKED OCH ELDBESVÄRJELSE UR OPERAN ”VALKYRIAN” (1854–1856)

I slutet av *Valkyrian* tvingas Wotan bestraffa sin älskade dotter Brünnhilde för sin olydnad. Hon ska förlora sin gudomlighet och försänkas i djup sömn på en klippa. Den man som lyckas ta sig till platsen ska vinna hennes hjärta. Hon vädjar till sin far att omgärda klippan med eld, så att bara en sann hjälte ska kunna nå fram till henne. Wotan bifaller hennes önskan och tar i det här stycket avsked av henne – ”mitt hjärtas heligaste stolthet”.

RICHARD STRAUSS

SVIT UR OPERAN ”ROSENKAVALJEREN”, OP. 59 (1909–1910)

Efter att ha skrivit de två bloddrypande och utmanande operorna *Salome* och *Elektra* 1904–1908 bestämde sig Strauss

för att komponera något mer lättsamt och traditionellt. Resultatet blev *Rosenkavaljeren*, en förväxlingskomedi om uppvaktning och fririer. Operan hade premiär i Dresden i januari 1911 och blev en stor framgång.

I detta konsertprogram framförs en orkestersvit bestående av operans valser. Den inleds med samma musik som inleder själva operan; majestätiska hornstötter och himlastormande stråkar, som gestaltar det kärleksmöte som ägt rum precis innan handlingen börjar.

MAURICE RAVEL

LA VALSE, POÈME CHORÉOGRAPHIQUE FÖR ORKESTER (1919–1920)

La Valse skrevs som dansverk till Ryska Baletten i Paris, men refuserades. I stället fick det premiär i konsertform den 12 december 1920. Det är ett gåtfullt verk som undandrar sig etiketter och förklarande program. Ravel har använt hela sin förmåga för att göra den så dubbeltydig som möjligt. I början råder dunkel, stråkinstrument och slagverk mullrar olycksbådande och kontrasterar mot det skira ljus som försöker bryta igenom. Efter ett par minuter tar en vacker valsmelodi form, men den når liksom inte riktigt fram. Ständiga glissandon får hela bygget att vaja fram och tillbaka.

Det är inte helt lätt att sätta fingret på känslan som infinner sig när de sista ackorden har klingat ut. ”Orkesterglädje” känns lika korrekt som ”orkesterraseri”, ”extatisk kärleksdans” lika träffande som ”infernalsk dödsdans”. Välj själva.

FABIEN GABEL

DIRIGENT

Som så många dirigenter hade även Fabien Gabel en instrumentalutbildning och musikerkarriär bakom sig innan han inriktade sina studier mot dirigering. Gabel studerade trumpetspel vid Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris och vid Hochschule für Musik Karlsruhe.

Efter studietiden spelade han i de ledande Parisorkestrarna med dirigenter som Pierre Boulez, Riccardo Muti och Simon Rattle. År 2002 deltog Gabel vid en kurs i Aspen Summer Music Festival med David Zinman som lärare och detta blev starten på Gabels dirigentbana. Han blev snabbt en efterfrågad dirigent och samarbetar nu med ledande orkestrar i Europa och USA.

Gabel är känd för sin dynamiska stil och lyhörddhet för detaljerna i partituren. Med sin breda repertoarkänedom har han, som ett viktigt pionjärbete, lyft fram många verk av mindre kända tonsättare.

JOHN LUNDGREN

BARYTON

Det Kongelige Teater i Köpenhamn, Kungliga Operan, har betytt mycket för svenske barytonen John Lundgren. Under utbildningstiden på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i Köpenhamn knöts banden till operan och han fick efterhand barytonroller i *La Bohème*, *Trubaduren*, *Aida* och *Don Carlos*.

Lundgren är en dramatisk baryton med stark scenisk närvaro, kraftfull röst och ett utmärkt sinne för expressiv scengestaltning i roller som *Den flygande Holländaren* och *Tristan och Isolde* och gärna de onda figurerna som ”Scarpia” i *Tosca* och ”Pizzaro” i *Fedelio*.

Han har också sjungit nutida opera som Thomas Adès *The Tempest*, Hans Gefors *Notorious* på Göteborgsoperan och Reine Jönssons *Cecilia och apkungen* på Drottningholms Slottsteater. År 2006 mottog Lundgren Birgit Nilsson-priset och 2010 blev han utnämnd till Riddare av Dannebrogorden.

MALMÖ SYMFONIORKESTER (MSO) är en av Sveriges ledande symfoniorkestrar med hög internationell nivå och en bred klassisk orkesterrepertoar. I samarbeten med tidigare chefsdirigenter som Vasilij Sinajski, Marc Soustrot och Robert Trevino har repertoaren breddats mot ryska och franska verk, och med Trevino växte idén med festivaltonsättare fram. MSO har en stark förankring i nutida repertoar med beställningsverk av vår tids ledande tonsättare.

År 2019 utsågs Sveriges internationelle stjärntrumpetare Håkan Hardenberger till MSOs hedersartist. MSO arbetar med cross over-projekt i samarbete med artister som Avishai Cohen och Lill Lindfors. Lokala och regionala samarbeten sker genom Nallekonserter, Jul- och Familjekonserter, El sistema-inspirerade Side by Side-konserter med Malmö Kulturskola, Filmmusikkonserter, Joystick-konserter med datorspelsmusik och konsertprojekt med Musikhögskolan i Malmö.